

Spis treści

Wstęp	9
--------------	---

Rozdział 1

Zaangażowanie w naukę	11
1.1. Definicje i podstawy teoretyczne zaangażowania	11
1.1.1. Zaangażowanie behawioralne	17
1.1.2. Zaangażowanie emocjonalne	18
1.1.3. Zaangażowanie poznawcze	19
1.2. Czynniki wpływające na zaangażowanie w naukę	20
1.2.1. Oceny i ocenianie	20
1.2.2. Nauczyciele	21
1.2.3. Rodzina	23
1.2.4. Osiągnięcia szkolne	25
1.2.5. Rówieśnicy	27
1.2.6. Zaangażowanie w naukę a patologie społeczne	28
1.2.7. Zaangażowanie a osobowość i temperament	30
1.2.8. Motywacja do nauki	32
1.2.9. Zaangażowanie w modelach zdolności	35
1.3. Praktyczne wskazówki dla nauczycieli i rodziców dotyczące kształtowania zaangażowania w naukę u uczniów	36

Rozdział 2

Klimat w szkole	38
2.1. Definicje i podstawy teoretyczne klimatu w szkole	38
2.1.1. Pozytywna relacja ucznia z nauczycielem	41
2.1.2. Stosunek do szkoły	42
2.1.3. Wsparcie w nauce	43
2.1.4. Nakazy i dyscyplina	44

2.1.5. Środowisko szkolne	45
2.1.6. Środowisko społeczne szkoły	45
2.1.7. Przestrzeganie praw i obowiązków	47
2.1.8. Zadowolenie z nauki	48
2.1.9. Zaangażowanie rodziców	51
2.1.10. Możliwości i zaangażowanie w naukę	52
2.2. Inne czynniki wpływające na klimat w szkole	54
2.2.1. Klimat w szkole a osiągnięcia szkolne	54
2.2.2. Klimat w szkole a patologie	55
2.2.3. Klimat w szkole a wielokulturowość	58
2.2.4. Klimat w szkole a nauczyciele	59
2.2.5. Klimat w szkole w modelach zdolności	62
2.3. Praktyczne wskazówki dla nauczycieli i rodziców dotyczące kształtowania dobrego klimatu w szkole	63
Rozdział 3	
Wyniki badań własnych	65
3.1. Problem badawczy i hipotezy	65
3.2. Zastosowane metody	67
3.3. Opis grupy badanej	70
3.4. Płeć ucznia a zaangażowanie w naukę i postrzeganie klimatu w szkole	73
3.5. Porównania uczniów uczęszczających do różnych typów szkół	76
3.6. Uczniowie z niską i wysoką średnią ocen a ich zaangażowanie w naukę i postrzeganie klimatu w szkole	91
3.7. Związek zaangażowania w naukę i klimatu w szkole z pozostałymi czynnikami	95
3.7.1. Zaangażowanie w naukę a klimat w szkole	95
3.7.2. Zaangażowanie w naukę a pozostałe zmienne	96
3.7.3. Klimat w szkole a pozostałe zmienne	100
3.8. Zaangażowanie w naukę przed pandemią i w czasie nauczania online	103
3.9. Skale klimatu w szkole wyjaśniające zaangażowanie w naukę	107
3.10. Weryfikacja hipotez i interpretacja wyników	111
3.10.1. Dziewczeta a chłopcy	111
3.10.2. Zaangażowanie i klimat a typ szkoły	113
3.10.3. Uczniowie z wysoką i niską średnią ocen	117

3.10.4. Charakterystyka zaangażowania i klimatu w szkole	120
3.10.4.1. Związki zaangażowania z klimatem w szkole	121
3.10.4.2. Związki zaangażowania z innymi zmiennymi	122
3.10.4.3. Związki klimatu w szkole z innymi zmiennymi	125
3.10.5. Zaangażowanie i klimat w szkole przed i w trakcie pandemii COVID-19	128
3.10.6. Jak klimat w szkole tłumaczy zaangażowanie	131
3.11. Ogólne wnioski, ograniczenia i perspektywy dalszych badań	132

Rozdział 4

Jak przełożyć wiedzę na praktykę, czyli program dla uczniów i szkół 134

4.1. Praca indywidualna z uczniem	146
4.1.1. Praca z psychologiem	149
4.1.2. Wsparcie nauczyciela	155
4.1.3. Pomoc rówieśnicza	156
4.2. Praca z klasą	158
4.2.1. Warsztaty w klasie	159
4.2.2. Wyjdźmy z klasą poza szkołę. Jak zaszczerpić pasję do nauki?	161
4.2.3. Rozwiązywanie problemów grupowych	161
4.3. Praca z nauczycielami	162
4.3.1. Praca z psychologiem	162
4.3.2. Warsztaty grupowe	169
4.3.3. Współpraca nauczyciel – rodzic	170
4.4. Szkoła marzeń	177

Rozdział 5

Pytania i odpowiedzi 180

Zakończenie 183

Spis rysunków i tabel 185

Bibliografia 189